

ในอดีตนั้นภาษาและตัวหนังสือของคนไทยได้รับอิทธิพลมาจากมอญและขอม ซึ่งมีความเจริญมาจากชาติอื่นในสุวรรณภูมิ ต่อมาเมื่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ทรงประกาศอิสรภาพจากขอม จึงเลิกใช้ชนบประเพณีแบบขอม และเลิกใช้ภาษาขอมในทางราชการ เปลี่ยนเป็นภาษาไทยแทน แต่ยังคงเขียนด้วยภาษาขอมหวัด

ในปีพ.ศ.๑๘๒๖พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตร่วมกันประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น เรียกว่า ลายสือไทย

ผ ก	อ ร	ฮ ข	ด ค	ต ท	ม น	ง จ	ช ช	ฉ ช	ส ซ
ฌ ณ	ญ ญ	ฎ ฎ	ฏ ฏ	ฐ ฐ	ฑ ฑ	ฒ ฒ	ด ด	ต ต	ก ก
ท ท	ธ ธ	ฒ ฒ	บ บ	ป ป	พ พ	ฟ ฟ	ฟ ฟ	ภ ภ	ห ห
ย ย	ร ร	ล ล	ว ว	ศ ศ	ษ ษ	ห ห	ฬ ฬ	อ อ	ฮ ฮ

รูปแบบลายสือไทย

ลักษณะของลายสือไทย

มีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลายสือไทยต่างกัน บ้างก็ว่ามาจากอักษรปัลลวะ อักษรมอญ และอักษรขอม ซึ่งพระองค์คงจะเอาเลือกเอาลักษณะของตัวอักษรที่สะดวกแก่การเขียนมากที่สุด มาดัดแปลงเป็นอักษรไทย ดังนี้

- รูปร่างลักษณะส่วนใหญ่ที่ดัดแปลงมาจากอักษรขอม บางส่วนก็มาจากปัลลวะ และมอญ
- รูปร่างที่ดัดแปลงมาจากอักษรขอม มีครบทุกเสียงในภาษาไทย
- รูปร่างยุคที่คิดขึ้นใหม่ทั้งหมด มี ๒ เสียง คือ ไหม้เอก และไหม้โท เสียงเอกรูปเป็นเอก เสียงโทรูปเป็นจัตวา
- ตัวเลขที่ดัดแปลงมาจากตัวเลขขอม มีเพียง ๑-๗
- คำที่มีเสียงสระอ ไม่มี อ เคียง เช่น บ ก
- ไม่มีไม้หันอากาศ เขียนคำที่มีไม้หันอากาศ+ตัวสะกดด้วยการเขียนตัวสะกดซ้ำ เช่น จัด เขียนเป็น จดด
- สระอัว ใช้ ว เช่น หัว เขียนเป็น หว
- ใช้แทนที่สระอำ เช่น นำ เขียนเป็น นั และแทนคำที่เป็นเสียงสระโอะ+ม เช่น พนม เขียนเป็น พน
- สระเอีย ไม่มีรูปสระเอและอี เช่นคำว่า เมีย เขียนเป็น มยย แต่ถ้ามีตัวสะกดจะใส่สระอีลงไปด้วย เช่น เมียง เขียนเป็น มียง

ฯลฯ

คุณลักษณะพิเศษของลายสือไทย คือ ความสูงต่ำของตัวอักษรนั้นเสมอกันและวางรูปพยัญชนะและสระทุกตัวไว้ในบรรทัดเดียวกัน ทำให้ไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ รูปอักษรมีมากพอ รูปอักษรส่วนมากเป็นเส้นเดียวกันตลอด ทำให้เขียนง่าย รวดเร็ว ไม่ต้องยกปากกา

การเปลี่ยนแปลงอักษรของพ่อขุนรามคำแหง

ในรัชกาลพญาลีไท (พ.ศ. ๑๙๐๐) การเขียนตัวอักษรมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลายประการ เช่น

- รูปสระ อี อี อี อยู่บนพยัญชนะ อู อู อยู่ล่าง
- รูปสระ ไ โ โ สูงขึ้นเกินพยัญชนะ
- เริ่มใช้ไม้หันอากาศบ้าง แต่ยังไม่ใช้ทั่วไป
- ตัว ญ เขียนเช่นเดียวกับปัจจุบัน
- เพิ่มตัว ฤ ฎ

ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.๒๑๙๙ - ๒๒๓๑)ได้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะอักษรและอักษรวิธี ดังนี้

- ใช้ไม้หันอากาศโดยทั่วไป
- สระเอีย ใช้เช่นเดียวกับปัจจุบัน ทั้งแบบมีตัวสะกด และไม่มีตัวสะกด
- สระอือ สระออ เมื่อไม่มีตัวสะกดใช้ อ เคียง
- สำหรับวรรณยุกต์นั้น สันนิษฐานว่ามีครบ ๔ รูป เช่นเดียวกับปัจจุบัน ดังหลักฐานที่ปรากฏในหนังสือจินตตามณีซึ่งแต่งในรัชกาลนี้

ที่มา : กุหลาบ มัลลิกามาส หนังสือวรรณกรรมไทย , หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่๒